Woensdag 1 September 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 3992

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Berlijn opnieuw gekastijd.

Eiland Marcus door vloot en luchtmacht der Verenigde Staten aangevallen.

Russen veroveren Yelnya, Glukhov en Rylsk.

Paus zegent allen, die gehoor geven aan het volk, dat „niets vraagt dan vrede, brood en werk".

DE PAUS DOET EEN OPROEP TOT VREDE.

Zijne Heiligheid de Paus begon om 6.45 uur Curaçaose tijd te spreken voor de radio van het Vaticaan. De toespraak van den Paus, welke in het Italiaans werd uitgesproken, werd door de luisterdienst van de Associated Press opgevangen.

De Heilige Vader begon met een referte naar de „verschrikkelijke dag, welke het begin van de oorlog zag" en herinnerde eraan, dat enkele dagen vóór het begin der vijandelijkheden Hij tot de leiders van de verschillende landen had gezegd: „Alles is nog niet verloren".

„Onze woorden waren toen gericht tot alle volken zonder uitzondering", aldus de Heilige Vader. „Thans spreken wij woorden, die ten nutte zullen zijn van allen zonder uitzondering. Na zovele beloften, na zovele overeenkomsten die niet nagekomen werden, is het vertrouwen tussen de landen afgenomen. Dat is waarom Wij ons richten tot allen, die voor de vrede willen samenwerken".

De Paus zeide: „De oorlog schijnt zijn hoogtepunt te naderen. In elk land worden de methoden voor het voeren van een totale oorlog steeds meer gevolgd. De ziel van alle mensen komt in opstand tegen het geweld. k betwijfel het of de voortzetting van zulk een krijg als deze in overeenstemming is met de nationale belangen".

De Paus zegende allen, die God, den Vader van allen, eerbiedigen. „Wee echter hen, die ophitsen tot conflicten tussen volken en die onbewapende, onschuldige volken verdrukken. Op hen zal de toorn Gods nederdalen".

Ook zegende de Heilige Vader allen, die „gehoor geven aan de moeders, die haar zonen in de oorlog verloren en hen, die gehoor geven aan het volk, dat zoveel geleden heeft en niets anders vraagt dan vrede, brood en werk".

„De leiders der volken moeten hun landen leiden naar een rechtvaardige vrede. Hun gematigdheid, hun wilskracht en menselijk gevoel moet aan de overlevenden van dit conflict de hoop geven, dat dit jaar het einde van dit conflict zal zien en een nieuw gloren van de vrede over de wereld. In deze hoop, in dit vertrouwen geven Wij aan alle volken ter wereld onze Apostolische Zegen (Londen, (AP) 1.9)

„CONTE DI SAVOIA" IN DE GROND GEBOORD.

Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog maakte bekend, dat het Italiaanse transportschip van 50.000 ton, de „Conte di Savoia", althans een schip van dezelfde klasse, onlangs in de grond geboord werd door bommen van twee Noordamerikaanse A-36 gevechtsbommenwerpers. Het schip lag voor anker te Bagnara in het Zuid-Westen van Italië (Washington, (AP) 31.8).

AANVAL OP HET EILAND MARCUS.

De Noordamerikaanse luisterdiensten vingen een Japanse uitzending op, waarin gezegd werd, dat Noordamerikaanse vlootstrijdkrachten en „vele vliegtuigen" de Japanse installaties op het eiland Marcus „heden bij het aanbreken van de dag hebben aangevallen". Het eiland Marcus ligt midden op de lijn tussen het eiland Wake en Tokio. Bij het bekendmaken van de aanval aan het Japanse volk waarschuwde de radio, dat het eiland Marcus „slechts 2000 kilometer ligt van het vasteland (Japan) en dat de vijand het vasteland kon hebben aangevallen, indien hij dit wenste. Het volk van Japan moet daarom de verdediging tegen den vijand nog meer versterken". Het communiqué van het Keizerlijke Hoofdkwartier bestond uit één enkele zin: „Vele vijandelijke vliegtuigen vielen heden morgen vroeg Minamitori Sjima (Marcus) aan. Een vijandelijke vloot beschoot het eiland".

Dit is de tweede aanval op het eiland Marcus. De eerste werd gedaan op 4 Maart 1942 toen een Noordamerikaanse vlootmacht de Japanse installaties daar en op Wake vrijwel geheel wegvaagde. (New York, (AP) 1.9).

NIEUWE AANVAL OP BERLIJN.

Officieel werd door het Britse Ministerie van Luchtvaart bekendgemaakt, dat „een groot gewicht aan brisant- en brandbommen in de afgelopen nacht op Berlijn werd geworpen".

48 Bommenwerpers worden vermist van de aanval, welke geconcentreerd was binnen 45 minuten. De vijand wierp grote strijdkrachten van gevechtsvliegtuigen boven de hoofdstad en de toegangswegen in de strijd in een vruchteloze poging om de geconcentreerde aanval te verijdelen. Enkele vijandelijke vliegtuigen werden in luchtgevechten vernield. De wolkenbanken op geringe hoogte maakten het waarnemen der resultaten moeilijk doch er werden grote branden gezien en volgens de aanwijzingen is er grote schade aangericht".

Van de Engelse kust wordt gemeld, dat een grote armada van zware bommenwerpers in de nacht naar het Europese vasteland vloog. Het geronk duurde twee uren lang, wat mogelijk wil zeggen, dat de Duitse hoofdstad misschien zelf aan een heviger aanval is onderworpen dan op 23 Augustus toen meer dan 1800 ton aan bommen op de stad neerregenden (Londen, (AP) 1.9).

DAGORDER VAN STALIN.

De volgende dagorder werd door Maarschalk Joseph Stalin gericht aan Kolonel-Generaal Tolbukhin, den veroveraar van Taganrog: „Als gevolg van felle offensieve gevechten hebben onze troepen de Duitse strijdkrachten bij Taganrog verslagen en vandaag 30 Augustus de stad Taganrog veroverd. Deze nieuwe overwinning is behaald door de Sovjet-troepen in het Zuiden als gevolg van een stoutmoedige manoeuvre door cavalerie- en gemechaniseerde formaties, die in de achterhoede der vijandelijke troepen doorbraken. Het resultaat van de operatie onzer troepen is, dat het gebied van Rostov geheel van de Duitsers bevrijd werd.

In de gevechten voor de bevrijding van de streek van Rostov in de buurt van de stad Taganrog hebben de kozakken-cavalerie van de Kuban onder Garden Luitenant Generaal Kiritsjenko, de tankstrijdkrachten van Stalingrad onder Garden Luitenant Generaal Tanasijsjin, de troepen onder Luitenant Generaal Strkayev, Luitenant Generaal Zacharov, Luitenant Generaal Gerasimenko en Luitenant Generaal Khomenko, alsook de vliegers onder Luitenant Generaal van de Luchtmacht Kryukin zich bizonder onderscheiden.

Ter ere van de overwinning bij Taganrog zal heden om 19.30 uur in de hoofdstad van ons Moederland, Moskou, een saluut worden gegeven ter ere van onze glorieuze troepen, die het gebied van Rostov en de stad Taganrog bevrijd hebben, door 12 artillerie-salvo's van 124 kanonnen.

Ter herdenking van de bevrijding van het gebied van Rostov en de stad Taranrog zullen de divisies, die dit succes boekten, voortaan bekend staan als Taganrog-divisies.

Voor de schitterende militaire verrichtingen feliciteer ik alle troepen, die door U geleid werden en die deelgenomen hebben in de verrichtingen. Eeuwige glorie aan zij die gevallen zijn in de strijd voor de bevrijding van ons moederland. Dood aan de Duitse indringers". (Moskou, (AP) 30.8).

NOG EEN DAGORDER VAN STALIN.

In een nieuwe dagorder maakte Stalin bekend, dat de Russische strijdkrachten een krachtige Duitse defensie-linie in het gebied van Sevsk doorbroken hebben en de steden Glukhov en Rylsk veroverd hebben, waarna zij de Noordelijke Oekraïne binnentrokken. Stalin maakte ook een overwinning bekend te Yelnya, op 72 kilometer ten Oosten van Smolensk (Londen, (AP) 31.8).

NIEUWS VAN OVERAL.

Officieel wordt uit Santiago medegedeeld, dat het Chileense cabinet is afgetreden teneinde den President volledige vrijheid te geven voor een reorganisatie van de Regering.

— **B-26 Maurauders** van de Noordamerikaanse luchtmacht vielen Dinsdag de Duitse vliegvelden te Rijssel en Vanderville in Frankrijk aan alsook de chemische fabrieken en de electrische centrale te Mazingarbe.

— **Volgens** de radio van Marokko zijn 2 autoriteiten van de Vichy-Regering te Grenoble vermoord. De namen werden niet genoemd.

— **De Duitse** radio zeide, dat de Britten Zondag een landingspoging deden ten Zuid-Oosten van Reggio op het Italiaanse vasteland, doch afgeslagen werden. 400 Man zouden aan de landingspoging hebben deelgenomen. Honderd daarvan zouden zijn opgeruimd,doch 300 begaven zich in de bergen. Hieraan voegde de Duitse radio toe: „Ongetwijfeld heeft deze landing ten doel voorbereidingen te treffen voor een op grotere schaal".

— **Duitsland** heeft het Zweedse protest voor het tot zinken brengen van 2 vissersboten van de hand gewezen. In Zweden heerst een verbitterde stemming. Op verschillende plaatsen in het land hebben anti-Duitse betogingen plaatsgevonden.

— **Geallieerde** zware bommenwerpers hebben Maandag het vliegveld te Viterbo in Italië aangevallen.

— **Radio-Rome** deelde mede, dat Geallieerde vliegtuigen Dinsdag Pisa, Pescara, Salerno en Catanzaro hebben aangevallen. Er werd belangrijke schade aangericht en het aantal slachtoffers is groot. De aanvallen worden van Geallieerde zijde bevestigd.

De Britse radio deelde mede, dat honderden Duitse soldaten gedood werden bij de gevechten met Deense troepen.

— **Berichten** in de Zweedse pers zeggen, dat de inwoners van Wenen in paniekstemming verkeren uit vrees voor Geallieerde luchtaanvallen. Vluchtelingen uit Hamburg hebben met hun verhalen over de verwoesting in die stad grote onrust veroorzaakt.

DE VERJAARDAG VAN DE KONINGIN.

De Koningin heeft Haar 63e verjaardag rustig doorgebracht; Zij heeft niet gesproken, doch Zij wist zich omgeven door het vertrouwen en de goede wensen van al Haar onderdanen in de gehele wereld. Te Londen had een grote bijeenkomst plaats, waar Minister Bolkestein heeft gesproken, evenals de Heer P. Rijkens, Voorzitter van het Comité „Nederlands Vrijheidsdag". Beiden huldigden zij de Koningin in warme bewoordingen en spraken de verwachting uit, dat de bevrijding van Nederland spoedig zal komen en de Koningin spoedig naar Nederland zal terugkeren, teneinde daar de betuigingen van trouw van al Haar onderdanen in ontvangst te nemen.

Er werd muziek uitgevoerd door een orkest, dat liederen van Nederlandse componisten speelde onder leiding van Sir Basil Cameron.

Prins Bernhard was er aanwezig evenals het gehele Nederlandse cabinet, de Ambassadeur Sir Neville Bland van Groot-Brittannië, Charles Wunszking van China, Anthony Drexel Biddle van de Verenigde Staten van Noord-Amerika, evenals de gezanten en zaakgelastigden van Argentinië, Brazilië, Mexico, Tsjechoslowakije.

In de kampementen van de Nederlandse krijgsmacht en aan boord van koopvaardijschepen, werd de dagop gepaste wijze doorgebracht. de BBC had een speciaal program van Nederlandse muziek en huldigde de Koningin in ware bewoordingen. De Katholieke, Protestantse en de Joodse Nederlanders te Londen bezochten speciale kerkdiensten. Prinses Juliana, Prinses Beatrix en Irene hadden een trans-atlantisch telefoongesprek met de Koningin en later bezochten zij een drukke receptie in de Nederlandse legatie te Ottawa.

Verder werden in bijna alle Nederlandse legaties recepties gehouden. Te New York had een grote feestavond plaats met een revue onder leiding van Max Tak en ook uit Paramaribo komen berichten van feestelijkheden en een grote parade.

DE SURINAAMSE STATENQUAESTIE.

Nader vernemen wij, dat drie lijsten werden ingediend. Een lijst vermeldde, zoals reeds gezegd de namen der acht afgetreden leden met die van den Heer J. A. de Miranda.

Een lijst meldde de namen der acht met die van Mevrouw G. R. Schneiders-Howard.

Een lijst vermeldde de namen L. E. M. Gravenberch, Joh. A. de Miranda en Ch. E. Wolff.

Aangezien er meer candidaten zijn gesteld dan er opengevallen zetels zijn, zal er, zoals wij reeds vermeldden, een stemming plaats vinden op 27

Het nieuws van vandaag.

Op 2000 kilometer van Tokio ligt het eiland Minamitori Sjima (Marcus) dat heden in de vroegte werd aangevallen door grote vloot- en luchtstrijdkrachten der Verenigde Staten. De Japanse radio maakte het nieuws bekend en waarschuwde het volk om op zijn hoede te zijn, aangezien het Japanse vasteland evengoed gebombardeerd zou kunnen zijn als dit eiland.

Het nieuws van deze aanval is een bekrachtiging van de verklaring, die Premier Churchill gisteren in zijn redevoering te Québec aflegde, dat „het grootste deel der besprekingen te Québec gewijd was aan de oorlog tegen Japan". Het was daarom, zo zeide Churchill, dat de Russen niet uitgenodigd werden op de Conferentie, aangezien zij een vijfjarig niet-aanvalsverdrag met Nippon hebben. Churchill ging de strijd na en zeide, dat geen tweede front in Frankrijk zal worden geopend alvorens men niet zeker is van voortdurend succes. Hieraan voegde hij evenwel toe: „Ik denk net zo goed aan een derde als aan geen tweede front". De redevoering van Churchill vinde men op blz. 4.

Heden, de vierde jaardag van het begin des oorlogs sprak ook Zijne Heiligheid Paus Pius XII die waarschuwde tegen een verruwing van de krijg en de hoop uitsprak voor een spoedige vrede, indien mogelijk nog vóór het eind van dit jaar. Tevens zegende de Heilige Vader „allen, die gehoor geven... aan het volk, dat zoveel geleden heeft en niets anders vraagt dan vrede brood en werk".

Hieruit zou kunnen worden opgemaakt, dat de Paus het verlangen van het Italiaanse volk naar vrede tot uiting bracht. Over de verklaring van Rome tot open stad door de Italiaanse Regering zeide Hij echter niets.

De hoofdstad van Duitsland onderging in de afgelopen nacht wederom een zeer hevige aanval, waarbij 8 Britse bommenwerpers geofferd werden. Maar de aangerichte schade in Berlijn is zeer groot volgens de eerste rapporten der terugkerende vliegers. In de voorgaande nacht was het Rijnland het doel der Britse bommenwerpers. En gisteren overdag werden verschillende vliegvelden in Frankrijk bestookt.

De Russen hebben nieuwe lauweren geoogst na de verovering van Taganrog, waarvoor de kanonnen in Moskou wederom bulderden. Aan het front van Sevsk werden Glukhov en Rylsk veroverd en in een nieuw offensief op Smolensk viel Yelnya in handen van het Rode leger.

Curaçao vierde Koninginnedag

Reeds vroeg in de morgen vielen er regenbuien en het liet zich aanzien, dat dit zich herhalen zou. Feestelijk stonden het Brionplein en de brug te pralen met de talrijke vlaggen, die fier wapperden op de wind. Langzaam aan kwamen de mensen, velen getooid met oranje en rood-wit-blauw, de straat op en spoedden zij zich naar de plaatsen waar het feest hoogtij vieren zou. Vele krijgslieden en burgers in oorlogskledij gestoken verzamelden zich voor de parade en de jeugd, voornamelijk in het wit met veel oranje, muziek en wapperende vlaggen, trokken naar het historische fortplein. Ondanks de dreigende regen, die af en toe ook werkelijkheid werd, gingen de mensen de strijd op. Zij wilden feestvieren hun Landsmoeder ter ere.

De Aubade.

Gistermorgen tegen acht uur begaven zich vrolijke opgewekte stromen van jongens en meisjes, met wapperende vlaggen en vaandels naar het Fort Amsterdam. Niet alleen met vlaggen en vaandels, maar ook met galmende muziek en in een vrolijke opgewekte stemming, want ze gingen zingen voor hun Koningin, die gisteren 63 jaar werd.

Om acht uur verscheen Zijne Excellentie de Gouverneur, vergezeld van den Inspecteur van het Onderwijs den Heer Dr. Wybojan Goslinga, den Heer Kapitein Mr. Adolphe W. J. M. Dentham en den Adjudant Emile C. J. M. van de Laarschot op het balcon. Zij werden verwelkomd met een algemeen gejuich der kinderen en de aubade begon met als inleiding het Wilhelmus. Frater Maria Canutus, hoofd van het Sint Thomas College was, zoals gewoonlijk, de dirigent. Na de aubade kwam de adjudant van Zijne Excellentie op het plein om Frater M. Canutus naar den Gouverneur te begeleiden. Op het bordes van het Paleis werd Frater Canutus hartelijk door den Gouverneur ontvangen. Hierna richtte de Gouverneur zich tot de jeugd met ongeveer de volgende woorden.

„Mijn hartelijke dank aan allen, die hier vandaag voor onze Koningin zo mooi hebt gezongen, niettegenstaande de regen. Straks krijgen jullie allen chocolade, waarvoor de Koningin nooit heeft vergeten te zorgen. Nu gaan wij naar de parade kijken, die ook mooi zal zijn. Leve de Koningin: hiep, hiep."

Hierop verliet Zijne Excellentie haar Paleis en begaf zich naar de Van Slobbeweg om de parade te schouwen. De kinderen kregen chocolade en gingen hierop onderscheidenlijk naar de theaters Roxy en West-End, waar ze op ijs onthaald werden.

In het West-End theater zaten de jongens onder en de meisjes boven. Het duurde heel lang voor de vertoning begon. Dit wachten veroorzaakte natuurlijk het nodige geruis. Onder in de zaal bevond zich de Directeur, Frater Maria Odulfinus.

Om het wachten wat verdragelijker te maken, begon hij met de jongens te zingen. Het lied van de „V" voor Victorie weergalmde door de zaal. Iedereen zong het op zijn manier. Daarop volgde „Pack up your trouble" etc. Ook hier werd het feest ingeleid met het Wilhelmus.

Er werd een vijftal films afgedraaid, o.a. a) Two too Young, welke handelde over de bekende jonge vrienden en vriendinnen met het negertje. b) Een mickie-mouse-vertoning over een vlo, die zich nestelde op de rug van een hond en daar zijn „Sweet Home" bouwde. c) Een vertoning over de schone natuur van Washington. Een productie van La Voz del Mundo door James A. Fritzpatrick, in natuurlijke kleuren. d) „The Bookworm" over de achtervolging van een boekenworm. En ten laatste weer een vertoning van La Voz del Mundo, welke deze keer ging over het land der Inca's.

Wat zeer opvallend was, is dat er geen enkele film of portret van de Koninklijke Familie werd vertoond. Iedereen zal er toch mee accoord gaan, dat bij zulke gelegenheden als die van gisteren zeer zeker iets van het Koninklijk Huis gegeven moest worden.

De Parade.

Het was overvol van toeschouwers bij de parade, die ondanks de zware regen bleven staan om de krijgslui te zien voorbijtrekken. Omgeven door een grote staf van hoge militairen inspecteerde Zijne Excellentie de Gouverneur de troepen. Hierna werden verschillende lagere officieren aan Zijne Excellentie voorgesteld, waarop de troepen voorbijtrokken. De volgorde der verschillende afdelingen was als volgt:

a) Muziekcorps der Noordamerikaanse Troepen; b) 3 compagnieën Noordamerikaanse Marine; c) 2 pelotons van de Noordamerikaanse Marine; d) 2 vaandeldragers met onderscheidenlijk de Noordamerikaanse en de Nederlandse vlag, beide geflankeerd door 2 manschappen, waarvan 1 van de Zeemacht en 1 van de Landmacht; e) Muziekcorps der Militaire Politietroepen; f) 1 sectie mariniers; g) 2 secties matrozen; h) 3 compagnieën infanterie; i) 1 afdeling Burgerwacht; j) 1 afdeling Transport-colonne van het Rode Kruis; k) 1 verkenningsafdeling; l) 1 afdeling vechtwagens; m) 1 compagnie zware wapenen.

Als parade-commandant trad op Reserve Kapitein der Infanterie K.N.L. Cornelis M. Meyboom.

Laag boven de toeschouwers ronkten de vliegtuigen door de lucht en het daardoor veroorzaakte lawaai verhoogde de indruk, die deze parade op de samengestroomde en doornatte menigte maakte.

In de Fortkerk.

Van het Rif ging het naar huis om droge pakken aan te trekken. En vandaar naar de Fortkerk, die door het regenachtige intermezzo minder vol was dan gewoonlijk op zulke dagen; de radio is hieraan natuurlijk ook schuld, de radio is immers een stimulans voor goed kerkbezoek geweest. Professor Dr. Johannes A. C. Fagginger Auer, gelukkig weer hersteld, was hier spreker. De Gouverneur woonde de dienst bij. Professor Fagginger Auer ging uit van een boek van Jacques van Looy over Oranje, hetwelk al in een veertig jaren oud is en daarom juist een beeld geeft van de toestanden, zoals die waren toen Hare Majesteit Haar bewindsperiode aanving. Twee telegrammen werden namens de Verenigde Protestantse Gemeente verzonden, een aan Hare Majesteit en een aan Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana.

Het Openbaar Gehoor.

Hoogtepunt van de officiële viering is steeds het Openbaar Gehoor ten Paleize. Zoals men weet heeft Gouverneur Kasteel terstond na Zijn komst hier de traditie ingevoerd om Openbaar Gehoor te verlenen in de beide voornaamste gebiedsdelen van ons staatsdeel, op zichzelf vermoeiend voor den Landvoogd, maar een geste die haar wat wij ervan horen, eenparig wordt geapprecieerd.

Van het Openbaar Gehoor op Aruba hebben wij nog geen verslag ontvangen, doch hetwelk op Curaçao gehouden werd, was zeker een van de plechtigste ogenblikken. De Land-

voogd, tezamen met de Leden van de Raad van Bestuur en de Staten van Curaçao, met Zijn ambtelijk personeel en vertegenwoordigers van de voornaamste bedrijven en instellingen hier te lande, door de oorlogstijd nog aangevuld met een steeds groter wordend aantal officieren van het Koninkrijk alsmede van enkele met ons Koninkrijk verbonden mogendheden, staande in de historische blauwe zaal des paleizes. De Voorzitter van de Staten, de Heer John Horris Sprockel, richtte zich met de volgende bewoordingen tot Harer Majesteits vertegenwoordiger:

„Excellentie,

Wederom zijn op deze dag, 31 Augustus, hier bijeengekomen burgerlijke en militaire autoriteiten, vele leden van het consulaire corps, vele vooraanstaanden uit de Curaçaose samenleving, om op de 63e verjaardag van onze geliefde vorstinne, Koningin Wilhelmina, vóór en door Uwe Excellentie, Haren vertegenwoordiger in dit staatsdeel aan Hare Majesteit onze gelukwensen aan te bieden en om Haar onze hulde te betuigen.

Het is de vierde maal, dat Hare Majesteit, onze beminde Koningin buiten de landsgrenzen Haar geboortedag herdenkt.

Zij op deze dag onze wens kort en bondig, in weinige eenvoudige woorden vervat. Maar hij zij daarentegen te dieper gevoeld, des te echter gemeend, des te ruimer van inhoud:

„Moge Koningin Wilhelmina Haar volgende verjaardag in Nederland vieren."

De vervulling van deze wens sluit in de herrijzenis van Nederland.

De gelukszon is voor het Koninkrijk der Nederlanden o zo lang onder de kimme verborgen gebleven. Maar het daghet in het oosten. Moge na de hoop- en moedgevende dageraad spoedig de heldere, blijde stralen van de zon der victorie van het recht en de gerechtigheid de aarde beschijnen.

Welhaast zal het 45 jaar geleden zijn, dat onze hooggeëerde Koningin de regering aanvaardde. Vijf en veertig jaren heeft Zij Haar volk geleid, is Zij het voorgegaan, heeft Zij met dat volk lief en leed geleden. Zij, de Oranjetelg, die op achttienjarige leeftijd plechtig verklaarde, nooit genoeg te kunnen doen voor het Nederlandse volk. Hoe nauw gezet heeft Zij in de lange reeks van jaren deze verklaring, die voor Haar meer dan een parool, een levensregel is geweest, trachten na te komen.

Geve God Harer Majesteit leven en gezondheid, opdat onder Haar bezielende en beproefde leiding het herstel van het Koninkrijk plaats vinde.

Excellentie, ik moge U verzoeken, deze onze welgemeende heilwensen wel te willen overbrengen aan Hare Majesteit, onze alom gevierde Koningin, met tevens de betuiging aan Haar van de trouw en de aanhankelijkheid, de liefde en de eerbied van de bewoners van dit Staatsdeel."

De Gouverneur, hierna het woord nemende, beantwoordde deze rede met een hartelijk, zij het officieel wederwoord, eerst in het Nederlands tot den Heer Sprockel en daarna in het Engels tot de Engels-sprekende aanwezigen.

Een novum was vervolgens het per gramofoon spelen van het Wilhelmus, een mooie geste, die zeker nog schoner geweest zou zijn, wanneer allen na het Hoera des Landvoogden spontaan het volkslied hadden medegezongen. Nationale spontaneïteit doet leven!

De Club de Gezelligheid.

Traditie, slechts in 1940 onder de indruk van de pas uitgebroken oorlog eenmaal onderbroken, wil, dat op de Club de Gezelligheid een heildronk op Hare Majesteit worde uitgebracht, waarbij Zijne Excellentie aanwezig is.

Ook hier waren weer de voornaamste vertegenwoordigers uit de burgerlijke en militaire wereld aanwezig, zowel van ons land als van enkelen onzer geallieerden. De Voorzitter van De Gezelligheid, de Heer Willem F. M. Lampe sprak den Gouverneur toe en gewaagde in bloemrijke taal hoe „in deze halle" reeds zovele malen een heildronk was uitgebracht, hoe de hemel figuurlijk gesproken thans zoveel lichter is dan op 31 Augustus 1940 en hoe juist deze oorlog ertoe geleid heeft, dat „de gehele Nederlandse natie zwermt rond de koninklijke bijenkorf" in de hope van een spoedige terugkeer in het land. De Heer Lampe gewaagde van het bezoek van Prins Bernhard en sprak de hoop uit, dat nu eindelijk ook de Prinses met Haar kinderen eens in ons midden mocht toeven. Tenslotte verzocht de spreker aller innigste wensen „aan de voeten van de Kroon te willen neerleggen".

Zijne Excellentie nam terstond het woord. Was het kort daarvoor gesproken woord officieel geweest, thans was het meer informeel. En zoals bekend heeft Gouverneur Kasteel voor dit laatste vooral een biezondere gave. De Gouverneur dankte den Heer Lampe en gaf een schildering van de oorlogsdagen, die Hij immers zelf nog heeft medegemaakt. De Gouverneur wist een persoonlijk cachet aan Zijn antwoordrede te geven, die velen ontroerde, toen Zijne Excellentie de laatste gang van de Koninklijke Familie naar de kust beschreef, toen niet de zetel der Regering verplaatst werd omdat die nog immer in Nederland is.

De Gouverneur beaamde het woord van den Heer Lampe omtrent de goede oorlogskansen, doch Hij waarschuwde tegen ongemotiveerd optimisme. Tenslotte zegde Zijne Excellentie toe de uitgesproken wensen zeker gaarne aan Hare Majesteit te zullen overbrengen, waarna Zij een hoera inzette, dat door allen medegejuicht werd. (De Gouverneur gewaagde in Zijn rede tot tweemaal toe uitdrukkelijk van Nederland en zijn overzeese **gebiedsdelen**).

De Gouverneur spreekt.

De officiële en officieuze bijeenkomsten waren hiermede ten einde. In de stad begon de spheer echter toen juist te komen, want de Oranjezon won het op den duur toch van de regen en zo heerste er in de namiddag een gezellige, zij het wat rommelige stemming in de stad. Des avonds hield Zijne Excellentie de Gouverneur, teruggekeerd van Aruba, de volgende rede:

Met duizenden Nederlanders, die het oorlogsgeweld uit het vaderland verdreef, herdenkt de Koningin ver van huis en dit voor de vierde maal op vreemden bodem den verjaardag, die in heel het Koninkrijk altijd een hoogtijdag is geweest.

De onbezorgde vreugde van oude dagen is er niet. Zwaar drukt de hand van den overweldiger in Nederland; over de verdrukking in Indië dringen maar schaamle gegevens tot ons door.

Slechts in de vrije staatsdeelen van het Westelijk halfrond en in het nietbezette deel van Indonesië kan deze dag herdacht worden op de wijze als het vanouds gewoonte was in heel het Rijk, terwijl Nederlanders in de verstrooiing, hetzij in gastvrije, door bondgenootschap met ons verbonden landen, of op de talrijke schepen, die met onze vlag in top de zeeën bevaren op eigen wijze hun oog richten naar de Britsche hoofdstad, die gastvrijheid verleende aan onze Koningin.

Want, ondanks al het leed, dat over millioenen der onzen is gekomen, herdenken wij allen dezen dag. Anders dan in de dagen van voorspoed, maar met niet minder overtuiging.

In zekeren zin zou men kunnen zeggen: met méér.

Dat heeft de oorlog veroorzaakt; hij heeft de Koningin als bij uitstek actieve figuur in het middenpunt der belangstelling geplaatst. Een geheel nieuwe situatie, waarvan de gevaren niet denkbeeldig zijn, doch anderzijds de aanhankelijkheid heeft versterkt aan de Vorstin, die niet schroomde, haar persoon en haar gezag in te zetten.

Men behoeft slechts om zich heen te zien om te constateeren, dat dit niet gewoon noch algemeen is.

In de ontwikkeling van ons staatsrechtelijk stelsel staat in normale tijden het persoonlijke element in de uitoefening van het koninklijk gezag, voor zoover zich dit naar buiten openbaart, op den achtergrond.

Zeker, wij zien de koninklijke machtsuitoefening: het is de Koning, die de boodschappen teekent, waarbij wetsontwerpen bij het Parlement aanhangig worden gemaakt; het is de Koning, die de algemeene maatregelen van het bestuur bekrachtigt en de besluiten van aanstelling; het is de Koning in wiens naam in alle staatsdeelen vonnissen worden gestreken en ten uitvoer gelegd; het is de Koning die in Nederland gratie verleent en zooveel meer.

Maar dit is, hoewel een zeer werkelijke, toch formeele machtsuitoefening, welke zeker niet de verbeelding treft en alleen vellen zin heeft voor den kenner van het publieke recht. Voor onze oogen blijft de eigenlijke materieele medewerking van den Koning aan wetgeving en bestuur meestal verborgen tot de archieven opengaan. Normaal blijft deze medewerking voorwerp van vertrouwelijk overleg tusschen den Koning en de Ministers, die volgens ons Staatsrecht de eenige verantwoordelijke raadslieden der Kroon zijn om dan nog slechts materieel verantwoordelijk, voorzoover zij hoofden zijn van een Departement. Wat de Koning, denkt, verlangt, wil, eigen inzicht en vorstelijk verantwoordelijkheidsgevoel kan materieel verwerkt zijn in zulk overleg, maar dit koninklijk element is ontastbaar: „De Koning is onschendbaar; de ministers zijn verantwoordelijk".

In deze in stilte uitgeoefende maar gewichtige functie ligt in normale tijden in ons staatkundig bestel het zwaartepunt van koninklijke macht en invloed. Die macht en invloed mogen zich in rustige tijden nu meer dan minder doen gelden, wij mogen al niet weten in hoever persoonlijk gewicht in de weegschaal wordt geworpen, één zaak weten wij; zonder feitelijke goedkeuring of bewilliging van den Koning komt geen wet of algemeene maatregel van bestuur tot stand.

Geroepen tot samenwerking tot gemeen overleg met wisselende parlementaire meerderheden en opeenvolgende kabinetten — niet minder dan dertien verschillende formateurs heeft onze Koningin in Haar vijfenveertigjarige regering aan het hoofd van ministeries zien optreden — moet de Koning, onder erkenning van de politieke constellaties van het oogenblik, opkomen voor de handhaving van het algemeene, van het (hoe goed gefundeerd dit ook moge zijn) boven partij-inzicht verheven landsbelang, voor de bescherming van de rechten der minderheden en tegen de schending van wetten van historie en continuiteit.

Dat de Koning daarbij in normale tijden in stilte te werk kan gaan, dat hij niet bloot staat aan critiek, dat hij zich niet behoeft te laten leiden door bepaalde personen of stroomingen dat hij alleen aan God en eigen geweten verantwoording schuldig is, verhoogt eenerzijds de waarborgen voor onpartijdig optreden en verheven opvatten van die taak en verzekert daarnaast een groot vertrouwen van het volk in het koninklijk gezag.

In dit koele kabinetswerk ligt de kracht en bekoring van ons nationale Koningschap.

Zoo is het in normale tijden.

Maar hoe is het nu?

Ver van den zetel van de Regeering oefent de Koningin thans het souvereine gezag uit. Zij beschikt noch over haar normale administratieve kabinet, noch over de schriftelijke adviezen van den gewonen Raad van State, noch over de adviezen der Volksvertegenwoordiging. Er is geen normaal contact met het overgroote deel der onderdanen, er bestaat nauwelijks een vrije pers.

Er is geen groote verbeeldingskracht noodig om zich voor oogen te stellen hoe enorm de persoonlijke verantwoordelijkheid van het koninklijk gezag daardoor is verzwaard. Ook de meest toegewijde ministers, die momenteel immers ook van schier alle normale adviezen verstoken zijn, kunnen daarin niet geheel voorzien en het is voor ons, vrije Nederlanders, aan wie de toekomst van dynastie en Rijk ter harte gaat, zaak, wel waard te overwegen, wat dit beteekent. „Power tends to corrupt and absolute power corrupts absolutely", heeft de geleerdste moderne Engelse geschiedschrijver gezegd en de wereld heeft de waarheid van zijn waarschuwing op te schrikwekkende wijze ervaren dan dat wij ons niet zouden doordringen van den geheel abnormalen toestand waar de oorlog ons staatkundig estaan dreef.

Met een moed, die welhaast zijn weerga niet vindt in de geschiedenis der Oranjes heeft onze Koningin in de achter ons liggende oorlogsjaren groote verantwoordelijkheid gedragen. Niet lettend op haar persoon, niet lettend op persoonlijke belangen of gevoelens, niet aarzelend waar noodig oude gebruiken te verbreken, heeft Zij, slechts denkend aan het Rijk waarmee haar Huis zoo onverganklijk sterk verbonden is, al haar zedelijken invloed, heel het gezag van haar illusteren naam en van haar waardigheid ingezet om den bevrijdingsstrijd te helpen voeren, niet als toeschouwster alleen, maar als actief medewerkster. En dit in een mate als sinds historische heugenis ons land niet heeft gekend en onder constitutioneele verhoudingen nauwelijks denkbaar werd geacht.

Er is meer dan gewone karaktersterkte, er is ongewone zedelijke moed noodig en brandende overtuiging om dit te doen. Want heden kan gejuich opgaan over een daad des Konings, waarbij het persoonlijke element op den voorgrond treedt, maar morgen — de harten der menschen zijn als was en veler overtuigingen als riet — en het goede schrijven wij in stof, maar het kwade griffen wij in marmer — kan de critiek schaven. In de woeling van den strijd wordt veel geduld; na het geleden leed zijn reactie en ondank een alledaagsch verschijnsel, dat ook vorsten niet spaart.

Laat ons, die gelooven in de onwaardeerbare waarde van ons Koningschap, die gehecht zijn aan het Huis van Oranje, die beseffen van welk een niet te schatten waarde nu is de aanwezigheid der Koningin aan het hoofd der Regeering, die onder de moeilijkst denkbare omstandigheden haar taak uitoefent, laat ons op een dag als dezen, nu wij het licht der overwinning zien gloren, niet vergeten, hoe zwaar ook de taak der Koningin is in dezen tijd en vooral ook in de komende dagen, als de heropbouw moet geschieden van het oude, dat de vijand tot een ruïne heeft gemaakt.

Wij weten, dat de overwinning nadert.

De tyranieke overweldigers weten het ook.

Mussolini's imperium is geteld, gewogen en te licht bevonden; het „duizendjarige rijk" van Hitler ziet het einde in het vlammenschrift boven Hamburg en Berlijn; de „nieuwe orde" kraakt onder verzet van de onderdrukten, onder de hamerslagen in het Oosten en van de lucht armada's uit het Westen.

Het is mogelijk dat de Teutoonsche terroristen slechts willen verdwijnen onder de puinhopen van eigen en onderdrukte volkeren. Al begrijpen zij, dat het „Herrenvolk" de overwinning niet meer behalen kan, zij gewagen van hun „Europeesche vesting". Of deze vesting sterker zal blijken dan Tunis en Sicilië, staat te bezien. Scherpe ontleding van wat de nazi-veldheeren blijkbaar beoogen, wijst op een veel enger terrein van verdediging, waarbinnen zij ter verdediging wellicht een uitputtingsoorlog voorbereiden. Wie de strategische kaart beziet, kan het plan volgen: in het Westen Maginot- en Siegfriedlinies; in het Oosten de Moltkelinie van de meren bezuiden Leningrad langs de Dnjepr tot Odessa; in het Noorden de kusten van Jutland tot die van de Baltische landen; in het Zuiden van den Brenner tot de Zwarte Zee. In dit fort zal de nazi-oorlogsmachine staan. Daar zal zij haar kracht samentrekken, haar slaven laten arbeiden, meedoogenloos alle grondstoffen en voedsel uit de bezette landen opeischen en beschikken over de olie van Roemenië. Daar zal Himmler heerschen, doch daar zal de nazikracht onder ruïnes verbrijzeld worden, indien geen tijdige overgave komt.

Dit is het vooruitzicht in Europa.

Een zwart vooruitzicht ongetwijfeld, maar wat heeft het voor zin de lucht blauw te verven als de wolken donker zijn?

Op een dag als dezen doen wij goed, ons voor oogen te stellen, wat IS.

Onze zekerheid is, dat wij uiteindelijk zullen zegevieren, maar dat wij de overwinning — en ik spreek nu alleen nog maar over Europa, doch vergeet geen moment, dat de oorlog in het Verre Oosten ter bevrijding van het groote Aziatische deel van ons Rijk even vitaal is voor ons zelfstandig voortbestaan in de wereld van morgen — alleen zullen behalen, als wij bereid zijn tot de zwaarste offers.

Ons zijn de zwaarste offers tot dusverre niet gevraagd. Buiten de eigenlijke oorlogszone gelegen, voelen wij nauwelijks de gruwelen van den krijg en hebben geen voet van de ondragelijke tyrannie, welke elders heerscht.

Maar, wij voelen ons nauw verbonden met wat onze rijksgenooten in Europa en Azië treft: Den vreemdeling

Wordt vervolgd op pagina 3.

(Vervolg van Pagina 2).

mag het vreemd schijnen, hij mag met een onwetendheid, welke misdadig zou moeten heeten indien geen matelooze goede trouw moest worden verondersteld, ver verdoeling van het Rijk spreken, niemand onzer voelt zich geroepen, achter de doodkist van het Rijk te loopen, zooals Churchill verklaarde, niet als liquidateur van het Britsche Gemeenebest te willen optreden en geen rechtgeaard Amerikaan zou willen rusten, voor de laatste Japannees uit de laatste loopgraaf van het kleinste Amerikaansche eiland in de Pacific is gejaagd.

Dit is de geest van onze Vorstin en in dezen geest vieren wij haar verjaardag; onze vlag zal weer waaien over ons heele Rijk, in vier werelddeelen verspreid.

Het is niet enkel de persoon der Koningin, die wij vieren, ofschoon wij dit óók doen en méér dan ooit, omdat onze Vorstin in dezen storm haar persoon niet heeft gespaard maar heeft gewaagd, maar het is ook, omdat wij meer dan ooit de waarde van de erfelijke, constitutioneele monarchie beseffen.

Omdat wij ervaarden, dat het Koningschap de beste waarborg en vaste steun voor volksrechten, volksvrijheden, ja voor het volksbestaan zelf is.

Omdat die staatsvorm den breedsten volksinvloed op staatkundig terrein toelaat.

Omdat wij zien, hoe in tijd van nood de monarchie nog iets anders en iets meer is dan normaal uitgeoefend staatsrechtelijk gezag.

Omdat zij met volk en Rijk verbonden is door zedelijke en historische banden.

Omdat voor den monarch het hoogste goed niet is het bezit, noch de macht, noch zelfs het gezag, maar datgene waarop tenslotte de samenleving rust: de eer.

Ook in staatkunde — bloed en vuur hebben het ons geleerd — is eergevoel onmisbaar.

Dit eergevoel draagt ons in dezen vreeselijken oorlog en waarborgt ons de overwinning.

En niemand, die ons dit gevoel beter heeft leeren waardeeren en in onszelf beschutten door woord en voorbeeld dan Zij, die nu bijna negen kroonjaren en souvereiniteit draagt over ons groote Rijk.

Daarom zeggen en bidden wij heden: Heer, bewaar en zegen Haar en laat Haar de overwinning van het recht zien!

LEVE DE KONINGIN!

CURAÇAO

NIEUWE MARINECANTINE OP DE SALAZARWERF.

Door den Algemeen Militair Commandant Schout-bij-Nacht Carel J. Baron van Asbeck is gistermiddag om 17 uur de nieuwe marinecantine op de Salazar werf officieel in gebruik gesteld. Het is een fris en mooi gebouwtje ten behoeve van het personeel, dienende aan boord van Harer Majesteits Bewakingsvaartuigen. Zoals men weet zijn deze van Noorse oorsprong en zodoende werd de Heer Klingenberg van de Noorse Scheepvaartmissie alhier dan ook door den Algemeen Militair Commandant toegesproken.

De walvisvaarders, die thans als bewakingsvaartuigen dienst doen, zijn het zegel op de band die Nederland en zijn geallieerde het Koninkrijk Noorwegen tezamen verbindt. De cantine voorziet in een lang gevoelde behoefte, omdat het personeel dezer Noorse vaartuigen tot dusverre zijn vrije tijd in de stad of aan boord moest doorbrengen. Een woord van hulde aan O. & O.'s Huug A. Corsten, wiens ijver om het den Nederlandsen en geallieerden wapenbroeders prettig te maken, nimmer verflauwt. Een woord van hulde ook aan den Heer B. van der Hoeven, die de inrichting verzorgde. Het gebouwtje is berekend op 15 tot 20 man, heeft een eigen dokterskamer en verdere voorzieningen. Het is een van de gezelligste plekken, die wij de laatste tijd zagen. Douche-cellen maken het aantrekkelijk. En naar ons werd gezegd, wordt nog een ziekenverpleger op de Salazarwerf gestationneerd.

Aardig was de gedachte van den Algemeen Militair Commandant om den aanwezigen Noren te verzoeken het Noorse volkslied te zingen. Te weinig horen wij onze geallieerde voksliedcn hier op Curaçao. Enkele volksliederen van grote naties worden bij alle officiële gelegenheid gespeeld, maar goed zou het zeker zijn ook de volksliederen van de kleine naties hier meer ten gehore te brengen om de eenheid tussen al deze 34 landen te bevestigen. De Cantine is in handen van den officier, die ook met de cantine van het Waterfort is belast, den Heer Ch. G. Tenret, die zeker ook hier zijn best zal doen om het den mannen zo prettig mogelijk te maken. De omgeving werkt er toe mede!

S.U.B.T. — JONG HOLLAND 4—3.

Voetbalminnend Curaçao heeft in lange tijd niet zulk een spannende wedstrijd aanschouwd als gistermiddag tussen de kampioenen S.U.B.T. en Jong Holland werd te zien gegeven. Aangezien Jong Holland reeds viermaal de Wilhelminabeker had weten te winnen, kon men er zeker van zijn, dat deze vereniging thans alle krachten zou inspannen om er voor goed beslag op te leggen. S.U.B.T. daarentegen zou trachten te voorkomen, dat haar grootste rivaal dit succes zou behalen.

De verwachtingen zijn niet teleurgesteld. Het talrijke publiek aanschouwde een partij die er zijn mocht. De doelpunten die gemaakt werden, getuigden van de vastberadenheid der spelers. Wist Jong Holland al spoedig tweemaal den doelman van S.U.B.T. het nakijken te geven, nog vóór de rust haalde S.U.B.T. de achterstand in.

Door een treurig misverstand van achterhoedespeler en doelman van Jong Holland kreeg S.U.B.T. een voorsprong en deze wist Mario Hernandez nog te vergroten met een schitterende kopbal in de rechterbenedenhoek. Nu was de stand 4—2.

De mannen met de rood-wit-blauwe trui zwoegden nu hard om de vijandelijke achterhoede te passeren en tenslotte gelukte dit ook zodat het 4—3 werd. Hierbij bleef het tot scheidsrechter Rosberg, die uitmuntend leidde voor uitscheiden floot.

REGENVAL.

De regenmeter van Fort Nassau wees gistermorgen om 8 uur een regenval aan van 5.5 mm.

Om 13 uur wees de meter 3.0 mm. aan en hedenmorgen om 8 uur 4.3 mm.

EIAMEN M.T.S.

Voor het examen van de Middelbaar Technische School, afdeling Werktuigbouw, te Emmastad, zijn dezer dagen geslaagd de Heren J.H.N. de Graaff en J. Grasman.

Er is niemand gezakt.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Twee Geallieerde** slagschepen, welke door kruisers en torpedojagers begeleid werden, bombardeerden de vijandelijke batterijen op de Italiaanse kust in het gebied van Reggio Calabria en bij Kaap Pallero.

— **De radio van Parijs deelde mede, dat de Finse Premier Donderdag een belangrijke verklaring zal afleggen.**

— **Hedenmorgen** om 8 uur openden de Duitse lange afstandskanonnen op de Franse kust het vuur. De beschieting duurde een half uur en eindigde toen Britse vliegtuigen het Kanaal overstaken.

— **Een zegsman** in het Hoofdkwartier in de Stille Zuidzee maakte bekend, dat Noordamerikaanse vliegtuigen Maandag 36 Japanse vliegtuigen vernielden in een gevecht met 50 of 60 vijandelijke toestellen boven Kahili op het eiland Bougainville.

— **Het communiqué** uit MacArthurs Hoofdkwartier meldt luchtaanvallen op Taberfane in de Aroe-eilanden, op een vijandelijk vrachtschip te Kavieng (Nieuw Ierland), op een vijandelijke torpedojager nabij Kaap St. George, op een vijandelijk vliegveld bij Kaap Gloucester op Nieuw Britannië, op de vijandelijke vliegvelden te Wewak en op vijandelijke doelen te Finschafen (Nieuw Guinea).

Churchill spreekt uit Québec.

„Het grootste deel der besprekingen ging over de oorlog tegen Japan."

„Ik denk even goed aan een derde als aan een tweede front."

„Het lot van Boris zal in de geschiedenis dienen als een herinnering, dat de bezoldiging der zonde de dood is."

Als volgt sprak Winston Churchill Dinsdag voor de radio:

„Begin Juli begon ik te voelen, dat het nodig werd een nieuwe bijeenkomst te houden met den President der Verenigde Staten en ook dat onze gezamenlijke Staven een nieuwe conferentie moesten houden.

Wij waren allen verheugd toen Roosevelt bij een gelukkige ingeving voorstelde, dat Québec de zetel zou zijn en toen de Gouverneur Generaal en de Regering van Canada ons hun gastvrijheid aanboden, kon zeker geen geschikter en passender omgeving zijn gekozen voor een bijeenkomst van hen, die de oorlogspolitiek van de twee grote Westelijke Democratieën op dit belangrijke tijdstip in Wereldoorlog II leiden, dan wij hier hebben in de vlakten van Abraham in het Chateau Frontenac en de bolwerken van de Citadel van Québec temidden waarvan ik thans tot U spreek.

Hier, aan de ingang van Canada, in machtige landen die nooit de totalitaire tyrannieën van Hitler en Mussolini hebben gekend, heeft de geest van vrijheid een veilig en goed tehuis gevonden en hij is geen dolend spook.

Hij is vervat in de parlementaire instellingen, gebaseerd op een algemeen stemrecht, vele eeuwen door ontplooid door een Engels sprekend volk.

Hij is geïnspireerd door de Magna Charta en de onafhankelijkheidsverklaring. Hij is bewaakt door vastberaden en waakzame millioenen, die nooit zo sterk of zo goed gewapend waren als heden. Québec was de juiste plaats voor twee grote mogendheden om de plannen te beramen en te vormen, teneinde haar groot en groeiend leger in nauwer aanraking en heftiger handgemeen te brengen met den gemeenschappelijken vijand.

Hier vooral in de hoofdstad en het hart van Frans Canada hoorde het te denken aan het Franse volk in zijn lijden, om maatregelen vast te stellen voor zijn bevrijding en het over de oceaan de boodschap te zenden, dat wij het niet vergeten hebben evenmin als de diensten, welke de Fransen hebben bewezen aan de cultuur en de beschaving, aan de ontwikkeling van het menselijk intellect en aan de rechten van den mens.

Veertig jaren of langer heb ik in Frankrijk geloofd. Dikwijls in donkere en moeilijke dagen heb ik niet getwijfeld en sedert de Engels-Franse overeenkomst van 1904 heb ik altijd actief met hen gediend en gewerkt ter verdediging van goede zaken. Het is voor mij daarom een grote bevrediging woorden van troost en lof te spreken, niet alleen tot de Fransen die buiten Hitlers greep gebleven zijn en onze wapenbroeders zijn, doch ook tot de grote massa van het Franse volk, dat wacht op de dag van vrijheid wanneer het zijn land kan zuiveren van de kwelling en de Duitse verdrukking.

Wij kunnen er zeker van zijn, dat alles terecht zal komen, wij kunnen er zeker van zijn, dat Frankrijk zal herrijzen, vrij, vereend en onafhankelijk met anderen wacht zal houden over de milde verdraagzaamheid en schone kansen van de menselijke gemeenschap, die wij willen redden en herstellen.

Ik had ook het voorrecht te confereren met den Premier van Canada, den Heer Mackenzie King, dien kundigen staatsman, die deze Dominion ogenblikkelijk en vereend in de oorlog heeft geleid. Ik heb verschillende malen vergaderingen van zijn cabinet meegemaakt en de Britse en Canadese Staven zijn samen het gehele terrein van de oorlog nagegaan.

De bijdrage van Canada aan de gezamenlijke inspanning van het Britse Gemenebest en Imperium in deze geweldige tijden, hebben het hart van het moederland en van alle andere leden van het uitgebreide gezin van staten en rassen diep geroerd. Van de donkerste dagen af heeft het Canadese leger, dat elk jaar sterker wordt, een onmisbaar aandeel gehad in de waakzaamheid tegen een invasie van ons Britse vaderland. Thans vecht het met onderscheiding in wijdere en steeds grotere velden.

De Imperiale organisatie voor opleiding in de vliegkunst, welke zulk een wonderlijk succes heeft gehad, vond een centrum in Canada dat den vliegers van Groot Brittannië, Australië en Nieuw Zeeland ruime vliegvelden bood en een goede kameraadschap met andere en eigen dappere zonen. Canada is in het verloop van deze oorlog een belangrijke zeemogendheid geworden. die talrijke oorlogs- en koopvaardijschepen bouwt. Sommige daarvan worden op duizenden kilometers afstand van het zoute nat gebouwd en door stoere Canadese zeelui door het land gevoerd om de convooien op de Atlantische Oceaan te beschermen en onze eigen aanvoerlijn te versterken.

De wapenfabrieken van Canada hebben een uiterst belangrijk aandeel gehad in onze oorlogseconomie. Tenslotte, maar niet in het minst, heeft Canada Groot Brittannië verlicht met wat ander: een schuld voor deze wapenen van niet minder dan twee milliard dollar zijn. Dit alles tenslotte wordt door geen enkele wet voorgeschreven Het kwam in volmaakte vrijheid voort uit het gevoelen en de traditie en in het edele besluit om de toekomst van het mensdom te dienen.

Ik ben verheugd in naam van Groot Brittannië mijn lof te betuigen aan de grote Dominion en dit op Canadees grondgebied te kunnen doen. Ik wenste slechts, dat mijn andere dringende werkzaamheden, mij toelieten nog verder te reizen en den Australiërs, Nieuwzeelanders en Zuidafrikanen van nabij te zeggen wat wij voelen ten opzichte van hun voor al wat zij gedaan hebben en vastbesloten zijn te doen.

Ik heb zoëven de overeenkomst genoemd, welke Groot Brittannië bijna veertig jaar geleden met Frankrijk gesloten heeft en hoe wij ons eraan gehouden hebben met onwankelbare trouw. Doch daar is een ander groot land waarmede wij een plechtig verdrag hebben afgesloten.

Wij hebben een twintigjarig verdrag van goede wil en wederzijdse hulp gesloten met Sovjet Rusland. Gij kunt er zeker van zijn, dat wij Britten vastbesloten zijn ons uiterste best te doen om die goede wil met al onze kracht en nationale standvastigheid te betuigen. Het zou voor Rusland niet gelegen komen om vertegenwoordigd te zijn op deze Engels-Amerikaanse conferentie, welke behalve te handelen over de directe krijgsverrichtingen onzer onderling vermengde en samengevlochte strijdkrachten in het Middellands Zeegebied en elders, grotendeels zo niet voornamelijk ging over de opgevoerde strijd tegen Japan waarmede de Sovjet Regering een vijfjarig nietaanvalsverdrag heeft.

Het zou een niet erg kiese uitnodiging geweest zijn, doch niets wensen President Roosevelt en ik liever dan een drievoudige bijeenkomst te hebben met Maarschalk Stalin. Zo deze nog niet heeft plaatsgevonden dan is dat niet omdat wij daartoe geen ernstige pogingen hebben gedaan of dat wij geen beletselen opzij hebben willen schuiven voor het ondernemen van de grote reis, welke daartoe nodig zou zijn.

Stalin, hoofd van de triomferende Russische legers, kan op het ogenblik niet het slagfront verlaten, waar hij de krijgsverrichtingen leidt, die niet alleen van groot belang zijn voor Rusland, dat het voorwerp was van de verwoede Duitse aanval, doch ook voor de gemene zaak van alle Verenigde Landen.

Om te oordelen naar het laatste nieuws van de Russische slagfronten verspilt Maarschalk Stalin zeker zijn tijd niet. Het gehele Britse Imperium zendt hem ons eresaluut voor deze schitterende zomer-campagne en voor de overwinningen van Orel, Charkov en Taganrog, waardoor zoveel Russisch grondgebied bevrijd is en zoveel honderdduizenden indringers zijn opgeruimd.

De President en ik zullen volharden in onze pogingen om Maarschalk Stalin te ontmoeten. En intussen schijnt het zeer nodig en dringend, dat een conferentie tussen de Britse Noordamerikaanse en Russische Ministers van Buitenlandse Zaken of hun verantwoordelijke plaatsvervangers worde gehouden op een geschikte plaats, teneinde niet alleen de verscheidene belangrijke vraagstukken in verband met de toekomstige regelingen voor de veiligheid van de wereld na te gaan, doch ook om vast te stellen waar de hoofden van staten en regeringen bijeen kunnen komen.

Wij zullen ook zeer blij zijn de Russische vertegenwoordigers te betrekken in de politieke beslissingen, welke voortspruiten uit de overwinningen, die in het Middellands Zeegebied behaald worden. In feite is er geen stap, welke wij mochten doen of die ons mocht worden opgedrongen door de onvoorziene loop van deze krijg, waarover wij geen overleg zouden willen plegen met onze Russische vrienden en bondgenoten in het volste vertrouwen en met de grootste openhartigheid. Het zou een groot voordeel zijn voor elk, en werkelijk voor de gehele vrije wereld, indien er eenheid van denken en doel ware over alle practische maatregelen tussen de drie grote tegenstanders van de Hitler-tyrannie, hetzij over de latere toekomst, hetzij over de strategische problemen.

Wij hebben de laatste twee jaren veel horen praten over de vestiging van wat een tweede front in Noord-Frankrijk tegen Duitsland genoemd wordt. Iedereen kan zien hoe wenselijk zulk een ontzaggelijke onderneming zou zijn. Het is zeer natuurlijk, dat de Russen, die het grootste gewicht van de Duitse legers aan hun front dragen, er onophoudelijk bij ons op aandringen om deze taak te ondernemen en op generlei wijze hun klachten en zelfs verwijten verbergen, dat wij het tot nu toe nog niet gedaan hebben.

Ik neem hen in het geheel niet kwalijk wat zij zeggen. Zij vechten zo goed en zij hebben zulk een enorme afbreuk gedaan aan de militaire kracht van Duitsland, dat niets wat zij in eerlijke critiek kunnen zeggen van onze strategie of het aandeel, dat wij tot nu toe in de oorlog hebben kunnen nemen, door ons verkeerd zou worden opgevat of onze bewondering voor hun eigen krijgshaftigheid en verrichtingen kan verminderen.

Wij hadden eens een mooi front in Frankrijk, doch het werd stukgereten door de geconcentreerde macht van Hitler.

Ik zie uit naar de dag, waarop de Britse en Noordamerikaanse legers van bevrijding het Kanaal in volle kracht zullen oversteken en de strijd zullen aanbinden met de Duitse veroveraars van Frankrijk. Gij wilt zeker niet, dat ik u zeg wanneer dit kan gebeuren of dat dit tijdstip dichtbij of veraf ligt, doch wanneer de grote slag wordt toegebracht, kunt gij er zeker van zijn, dat het is, omdat wij denken een redelijke kans te hebben op voortdurend succes en dat de levens van onze soldaten in de waagschaal worden gesteld volgens behoorlijke militaire plannen en niet voor enig soort politieke overweging.

Ik laat over aan het oordeel van de Verenigde Landen en van de geschiedenis, dat de Brits-Noordamerikaanse strategie, zoals die geleid werd door onze Gecombineerde Stafhoofden en gelijk goedgekeurd en in enige mate aangegeven door den President en mijn persoon, de beste was die practisch voor ons open stond.

Zij is stoutmoedig en gewaagd geweest en heeft de grootste doeltreffende strijdkrachten tegen den vijand in het veld geworpen, welke tot nu toe door Groot-Brittannië of de Verenigde Staten konden zijn gebruikt, gezien de beperkingen van het vervoer over de Oceaan.

Persoonlijk denk ik altijd net zo goed aan een derde front als aan een tweede front. Ik heb altijd gedacht, dat de Westelijke Democratieën moeten zijn als een bokser, die met beide armen vecht en niet met één. Ik geloof, dat de grote flankerende beweging, welke in Noord-Afrika gemaakt werd onder het gezag van President Roosevelt en Zijner Britse Majesteits Regering, waarvan ik de voornaamste vertegenwoordiger ben, na alles zal worden beschouwd als een goed ding, dat onder alle omstandigheden gedaan kon worden.

Zeker heeft zij belangrijke resultaten afgeworpen. Afrika is gezuiverd. Alle Duitse en Italiaanse legers in Afrika zijn uitgeroeid en op zijn minst een half millioen gevangenen bevindt zich in onze handen. In een schitterende campagne van 38 dagen werd Sicilië, dat verdedigd werd door meer dan 400.000 soldaten van de as, veroverd. Mussolini is omvergeworpen. De wil van Italië om oorlog te voeren is gebroken en dat ongelukkig land betaalt een verschrikkelijke prijs omdat het zich heeft laten misleiden door valse en misdadige gidsen.

Hoe veel gemakkelijker is het slechte vrienden te krijgen dan zich van hun te ontdoen!

De laatste tijd is een groot aantal Duitse troepen uit Frankrijk gehaald teneinde het Italiaans volk er onder te houden, zodat Italië tot een slagveld kan worden gemaakt en de oorlog zo lang mogelijk van Duits grondgebied verwijderd kan worden gehouden.

Verreweg het grootste deel van de Duitse luchtmacht is van het Russische front gehaald en wordt met steeds toenemende intensiteit bestreden en afgebeuld nacht en dag door Britse, Noordamerikaanse en Canadese vliegers. Met dit alles hebben wij een strategisch initiatief behaald en hebben wij strijdmachten opgehoopt aan het Atlantische front en in het Middellandse Zeegebied, waarvan de vijand de omvang niet kan meten noch het uur bepalen, waarop zij in de strijd zullen worden geworpen. Zowel in het Middellandse Zeegebied als in onze luchtaanvallen op Duitsland heeft de oorlog hen aangegrepen. Een ontzaggelijke verzwakking van Hitlers oorlogspotentieel is bereikt door de luchtbombardementen en natuurlijk zullen die bombardementen steeds in omvang en nauwkeurigheid toenemen naar gelang de maanden verstrijken.

Nu wil ik direct toegeven, dat veel hiervan onmogelijk geweest zou zijn in deze vorm of op deze tijd, ware het niet door de dappere en schitterende inspanning en de overwinningen van het Russische leger, dat zijn grondgebied heeft beschermd tegen de kwade en onuitgelokte aanval van den vijand, met onvergelijkelijke energie, vaardigheid en toewijding en tegen een ontzaggelijke prijs in Russisch bloed. Geen land zou zulke ernstige en verschrikkelijke verwondingen, welke het toegebracht werden, hebben kunnen overleven als Rusland. Doch onder de leiding van Maarschalk Stalin en ook dank zij de houding van het Britse volk toen het geheel alleen stond, en de overvloedige Britse en Noordamerikaanse voorraden en wapenen, heeft Rusland niet slechts deze verschrikkelijke wonden overleefd en zich ervan hersteld, doch heeft het zulk een dodelijke schade toegebracht aan de Duitse oorlogsmachine als geen andere macht ter wereld had kunnen toebrengen.

Uiterst belangrijke en betekenisvolle gebeurtenissen vinden plaats in de Balkan als gevolg van de Russische overwinningen en ik geloof ook door de Engels-Noordamerikaanse onderneming tegen Italië. Tweemaal in de laatste dertig jaren is het Bulgaarse volk, dat zijn bevrijding en bestaan aan Rusland te danken heeft, verraden tegen zijn eigen belangen in en grotendeels tegen zijn eigen verlangen in door kwade heersers in het ongeluk geleid.

Het lot van Boris zal in de geschiedenis dienen als een herinnering, dat „de bezoldiging der zonde de dood is" [Rom. 6:23]. En dit is ook een goede tijd om te bewijzen op de schitterende weerstand, welke den indringers van hun grondgebied geboden werd door de volken van Joegoslavië en Hellas en hen, die Gladstone eens noemde de heldhaftige Hooglanders van Montenegro. De gehele Balkan staat in vlam en de verwachte instorting van Italië als een factor in de krijg zal niet slechts de meest talrijke hunner aanranders van het toneel verwijderen, doch ook de hulp nader brengen voor deze onoverwinnelijke rassen.

Ik zie met vertrouwen uit naar de dag, dat Joegoslavië en Hellas weer vrij zullen zijn, vrij om hun eigen leven te leiden en over eigen bestemming te beslissen. Ik neem deze gelegenheid te baat om een boodschap van aanmoediging te zenden aan deze volken en hun regeringen en aan de Koningen van Hellas en Joegoslavië, die nooit een ogenblik hun plicht verzaakt hebben en dien ik op hun tronen hersteld hoop te zien door de vrije keuze van hun bevrijde volken.

Natuurlijk, zoals ik u verteld heb, was een groot deel van de besprekingen te Québec gewijd aan de onstuimige voortzetting van de oorlog tegen Japan. De hoofdstrijdkrachten van de Verenigde Staten en de mannen van Australië en Nieuw Zeeland leveren een succesrijke strijd tegen de Japanners in de Stille Oceaan.

De grootste verantwoordelijkheid van Groot-Brittannië tegen Japan ligt op het ogenblik aan het Indische front en in de Indische Oceaan. De vorming van een gecombineerd Engels-Noordamerikaans commando over alle strijdkrachten van beide landen te land, ter zee en in de lucht is nodig gebleken, gezien het grote succes dat daarmede in Noord-Afrika behaald werd.

De Opperbevelhebber in Zuid-Oost-Azië is gekozen en zijn naam is gunstig ontvangen door Britten, Noordamerikanen en Chinezen. Hij zal optreden in voortdurende samenwerking met Generalissimo Tsjang Kai Sjek.

Het is waar, dat Lord Louis de Mountbatten slechts 43 jaar oud is. Het gebeurt niet dikwijls onder moderne omstandigheden en in de gevestigde militaire traditie, dat iemand zulk een grote kans zó vroeg krijgt, doch indien een officier zijn leven heeft gewijd aan de krijgskunst en hij weet er op 43-jarige leeftijd nog niet veel van, dan is het niet waarschijnlijk, dat hij er later meer van zal weten. Als Hoofd van de gecombineerde krijgsverrichtingen heeft Lord Louis zeldzame talenten van organisatie en vindingrijkheid aan de dag gelegd". [De verdere ontvangst van Churchills was hier onmogelijk. — Red.] (Québec, (A)P 31.8).

ARUBA

INBRAAK.

Dezer dagen had een zeer eigenaardige inbraak plaats bij den Heer Tholeram. Er werd 's nachts ingebroken en de andere morgen, toen de Heer Tholeram zijn winkel ging openen, bemerkte hij, dat de plaats reeds open was en dat er ingebroken moest zijn. De eigenaar begaf zich onmiddellijk naar de politiewacht om het geval te rapporteren. Terwijl de recherche bevragen, werd er van San Nicolas uit getelefoneerd, dat de Politie te San Nicolas iemand had vast gehouden bij de ingang van de Lago, die bij zich had verscheidene kostbare horloges, waarop de dief de politie mededeelde, dat hij de horloges in Colombia gekocht had. Na onderzoek bleek, dat de dief, die gepakt werd een Noordamerikaanse matroos was, die te Oranjestad bij den Heer Tholeram inbrak en voor een waarde van ongeveer ƒ 10.000.— had ontvreemd. De dader werd opgesloten en zal voor den strafrechter moeten verschijnen.